

Handläggare:
Elisabet Wallin

Landstingsstyrelsen

Hantering av avknoppningar

Ärendet

Landstingsfullmäktige har den 12 juni 2007 fattat beslut om "Ökad mångfald av driftsformer inom hälso- och sjukvård och tandvård samt auktorisering och kundval inom primärvården". Det nu framlagda ärendet innebär förslag till hantering av avknoppningar utifrån ett ägarperspektiv.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att avknoppningar inom områden utan auktorisering får ske

Landstingsstyrelsen föreslås under förutsättning av landstingsfullmäktiges beslut för egen del besluta

att delegera till allmänna utskottet att besluta om avknoppningar inom områden utan auktorisering i varje enskilt fall

Landstingsstyrelsen föreslås besluta för egen del

att avknoppningar inom områden med auktorisering får ske

att i övrigt godkänna förslaget till hanteringsordning av avknoppningar enligt detta tjänsteutlåtande

Förvaltningens synpunkter

Definition

En avknoppning innebär att landstingsdriven verksamhet övergår i personalens regi för att drivas vidare med samma slags verksamhet. Initiativet kommer från personalen.

Auktorisation reglerar förhållandet mellan utförare och finansiär/beställare och innebär godkännande av utförare utifrån fastställda krav. Auktorisering

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2007-12-12

inom hälso- och sjukvården sker genom ett särskilt förfarande inom Stockholms läns landsting. Hälso- och sjukvårdsnämnden, genom sjukvårdsutskotten, prövar och beslutar om ansökan om auktorisering. Beviljas auktorisering ska vårdgivaren teckna ett avtal med landstinget. Auktoriseringsförfarandet gäller oaktat driftsform av verksamhet.

Vårdvalsmodeller innebär att invånarna/patienterna ges möjlighet att fritt välja en av landstinget auktoriserad vårdgivare. Vårdgivaren får ersättning för vårdtjänsten enligt regler som landstinget fastställt. Vårdgivaren garanteras inte några volymer.

Legala aspekter

Lagregler om överlåtelse av tillgångar återfinns bl a i kommunallagen, konkurrenslagen och i EG-rätten. I dessa regleras t ex att överlåtelse av tillgångar inte får ske till underpris.

I detta ärende beskrivs värderingsprinciper som föreslås tillämpas. Dessa regler innebär att överlåtelser inte kommer att ske till underpris.

Värderingsprinciper

Det går att tillämpa olika principer för värdering av verksamheter vid en avyttring. Gemensamt är att en marknadsmässig värdering av de tillgångar som överläts ska ske.

Förvaltningens förslag är att värdering i samband med avknoppning ska göras enligt följande principer, oaktat om avknoppning sker inom område med eller utan auktorisation.

Dels ska en marknadsmässig värdering av utrustning, inventarier och eventuellt varulager ske, dels ska en marknadsmässig värdering av rörelsen ske. Värdering av rörelsen innebär att värden som t ex goodwill, varumärke, underliggande avtal, kundstock beaktas. I områden med auktorisering och fri etablering är dessa värden inte behäftade med något tydligt värde då systemet innebär att vårdgivare kan starta upp ny verksamhet under förutsättning att auktorisering erhållits. Mot den bakgrunden föreslås att det framtida beräknade resultatet om verksamheten skulle fortsätta drivas i egen regi används som grund för värdering av rörelsen.

Tillvägagångssättet innebär att två marknadsmässiga värden framtas. Ett värde avseende utrustning, inventarier och eventuellt varulager samt ett värde avseende själva rörelsen.

Utifrån detta görs en analys där samtliga konsekvenser och risker beaktas.

Avgörande för en verksamhets marknadsvärde är de risker och möjligheter som är förknippade med verksamheten och dess förutsättningar. Utöver företagandets generella risker och möjligheter, finns specifika förutsättningar för verksamheter vilka kan komma att avknoppas inom Stockholms läns landsting. T ex:

Fri etablering med auktorisation

Ett relativt stort antal potentiella vårdgivare har formell kompetens för auktorisation och detta i kombination med att områdena inte är investeringsintensiva medför att hindren för nyetableringar är relativt låga.

Stark koppling mellan nyckelpersoner i verksamheten och kunder

Patienterna listar sig hos läkaren eller mottagningen. Slutar läkaren sin anställning ska patienterna informeras om detta. Risken för att patienter då lämnar mottagningen kan bedömas vara hög och ökar om läkaren ifråga väljer att fortsätta bedriva verksamhet hos annan och därmed konkurrerande mottagning.

Full ersättning för listade patienter

För patienter som inte är listade får mottagningen endast besöksersättning. Dvs här finns en risk att ersättningen blir förhållandevis låg om patienterna inte är listade, dels finns en osäkerhet om antalet listade patienter samt dessas rörlighet.

Framtida utveckling

Framtida intäkter i form av volym och pris är oförutsägbara. Regelbokens villkor kan årligen komma att ändras. Osäkerhet om antal besök och vårdinnehåll som bl a påverkas av listningssystemet finns också.

Avtalsförhållande med landstinget

Framtida förutsättningar och flexibiliteten i avtalen är svårbedömda. Skall-kraven för åtagandena kan komma att förändras över tid.

Verksamhetsövergång genom avknoppning

I de fall en verksamhet inte har optimal struktur, t ex vad beträffar lokal, personal kan det vid en verksamhetsövergång innebära en nackdel i jämförelse med en nystartad verksamhet.

Politiska beslut

De avknoppade verksamheterna är beroende av politiska beslut. Inom landstinget har den politiska majoriteten skiftat över tid. Detta innebär att förutsättningarna kan komma att ändras över tid på grund av politiska beslut.

Ovan nämnda faktorer innebär i värderingssammanhang en stor osäkerhet vilket i sin tur påverkar bedömningen av värdet på verksamheten negativt.

Branschen i sig karaktäriseras av tjänster som har en hög och uthållig efterfrågan. Däremot är värdet för ägarna till en enskild verksamhet svårt att bedöma p g a ovan beskrivna osäkerhetsfaktorer.

Det värde som konsekvensanalysen visar på är inte förhandlingsbart för parterna. Om rörelsens värde ligger i nivå med de materiella tillgångar som ingår i verksamheten anses inte något värde utöver detta föreligga.

Föreslagen marknadsvärderingsansats innebär att verksamhetsöverlåtelse sker enligt gällande lagstiftning.

De marknadsmässiga värderingarna görs av oberoende värderingsmän.

Hanteringsordning för avknoppning inom områden *utan* auktorisering

Intresseanmälan avseende avknoppning inom område utan auktorisering handläggs av utvecklingskansliet.

Intresseanmälan avseende avknoppning skickas till utvecklingskansliet som dels ger information till all berörd personal, dels erbjuder och arrangerar utbildningar samt tillhandahåller konsulter inför en eventuell avknoppning.

Avser ansökan om avknoppning verksamhet inom hälso- och sjukvård eller tandvård sker samråd med HSN-f och berörd sjukvårdsorganisation. Avser ansökan avknoppning av annan verksamhet som drivs av Stockholms läns landsting sker samråd med berörd verksamhet.

Bedömning av eventuella verksamhetsrelaterade konsekvenser med anledning av avknoppningsönskemål ska ske från berörd verksamhets styrelse eller motsvarande.

Allmänna utskottet beslutar huruvida avknoppning ska tillstyrkas eller avstyrkas i varje enskilt fall.

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2007-12-12

Hanteringsordning för avknoppning inom områden *med* auktorisering

Landstingsstyrelsen har beslutat att avknoppningar inom områden med auktorisering får ske. Intresseanmälan avseende avknoppning inom område med auktorisering handläggs av utvecklingskansliet. Utvecklingskansliet ger information till all berörd personal, erbjuder och arrangerar utbildningar samt tillhandahåller konsulter inför en avknoppning.

För verksamheter vilka bedrivs inom kundvalssystem ankommer det på den avknoppande verksamheten att ansöka om *auktorisation* hos hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltning (HSN-f), vilken bereder ärendet till berörd sjukvårdsstyrelse, vars utskott fattar beslut om auktorisering,

Den avlämnande verksamheten ska upprätta ett avtal om verksamhetsöverlåtelse med det nystartade företaget som ska ta över verksamheten. Avtalet ska reglera försäljning av inventarier, personalfrågor, journalhantering etc.

Den avknoppade verksamheten arbetar därefter enligt de villkor som gäller för verksamheten enligt auktoriseringsbeslutet.

Mona Boström
Landstingsdirektör

Elisabet Wallin
Direktör utvecklingskansliet